Institutul
Național de
Sănătate Publică

COMUNICAT DE PRESĂ
Ziua Internațională de Luptă Împotriva Maladiei Alzheimer
21 septembrie 2024

Ziua Internațională de Luptă împotriva maladiei Alzheimer este marcată, în fiecare an, pe data de 21 septembrie. Această dată a fost stabilită în anul 1994 sub umbrela federației internaționale, Alzheimer Disease International (ADI) și sub patronajul Organizației Mondiale a Sănătății, cu scopul de a concentra eforturile în vederea sensibilizării populației generale cu privire la problematica demenței de tip Alzheimer.

Camapania derulată la nivel global se concentrează pe atitudinea față de demență și urmărește diminuarea stigmatizării și discriminării, care încă există în jurul acestei afecțiuni, subliniind în același timp pașii pozitivi întreprinși de organizații și guverne la nivel global pentru a dezvolta o societate mai tolerantă cu persoanele care au demență.

Boala Alzheimer este cea mai frecventă formă de demență, reprezentând aproximativ 60-70% din totalitatea cazurilor de demență. Este o afecțiune neurologică progresivă care afectează memoria, gândirea și comportamentul, ducând în cele din urmă la un declin cognitiv sever și la pierderea independenței.

La nivel mondial, peste 55 de milioane de oameni suferă de demență, la fiecare 3 secunde o nouă persoană este diagnosticată cu demență. Se preconizează că numărul persoanelor care trăiesc cu demență va crește la 139 de milioane până în 2050. Femeile sunt afectate în mod disproporționat de demență, atât direct, cât și indirect prin oferirea de sprijin persoanelor apropiate afectate de demență, ele acoperind 70% din timpul alocat îngrijirilor acestor persoane. Demența este în prezent a șaptea cauză de deces și una dintre cauzele majore de dizabilitate și dependență socială în rândul persoanelor în vârstă, la nivel global.

Până în 2025, 9,1 milioane de persoane din Europa vor fi afectate de demență, iar până în 2050, se estimează că acest număr va ajunge la 14,3 milioane.

Prevalența cazurilor maladiei Alzheimer din România s-a dublat în ultimii 10 ani, ajungând la valoarea de 224.3%000 locuitori în anul 2023. Conform estimării publicate de Institute for Health Metrics and Evaluation, în România prevalența demenței va avea o creștere accelerată de la 341.195 cazuri de demență în anul 2019 la 577.177 cazuri în anul 2050.

În anul 2023 au fost raportate de către medicii de familie 10.151 de cazuri noi de îmbolnăvire cu boala Alzheimer, numărul aproape s-a dublat față de anul 2014, când au fost raportate 6.299 cazuri. Femeile dignosticate cu boala Alzheimer (6.226 cazuri) sunt într-o proporție mult mai mare decât bărbații (3.925 cazuri); în mediul urban au fost raportate mai multe cazuri decât în mediul rural.

Demența afectează fiecare persoană într-un mod diferit, în funcție de cauzele care stau la baza apariției bolii, de starea de sănătate și de performanța cognitivă a persoanei înainte de a se îmbolnăvi.

Adresa: str. dr. Leonte Anastasievici nr. 1-3, sector 5, cod poștal 050463, București, România | Telefon secretariat: +4 0213 183 620, +4 0213 183 619
Fax: +4 0213 123 426 | E-mail: directie.generala@insp.gov.ro

Schimbările de dispoziție și comportament apar uneori chiar înainte de apariția problemelor de memorie. Semnele și simptomele timpurii ale demenței sunt: uitarea evenimentelor recente, pierderea sau rătăcirea lucrurilor, confuzia, chiar și în locuri familiare, pierderea noțiunii timpului, dificultăți în rezolvarea problemelor sau luarea deciziilor, dificultăți în găsirea cuvintelor, dificultăți în îndeplinirea sarcinilor familiare, aprecierea greșită a distanțelor față de obiecte.

Deși vârsta este cel mai important factor de risc, **boala Alzheimer nu este o parte normală a îmbătrânirii.** În plus, demența nu afectează exclusiv persoanele în vârstă – demența cu debut tânăr (definită ca debutul simptomelor înainte de vârsta de 65 de ani) reprezintă până la 9% din cazuri. Factorii de risc care pot fi implicați în dezvoltarea bolii sunt: stilul de viață (consumul de alcool, inactivitatea fizică, fumatul) moștenirea genetică, bolile cronice (hipertensiunea arterială, diabetul zaharat), depresia, izolarea socială, nivelul scăzut de educație, inactivitatea cognitivă.

Riscul de declin cognitiv și demență se poate preveni prin:

- Exerciţii fizice: exerciții de coordonare și de menținere a echilibrului,
- Implicare socială pentru menținerea unui tonus psihic adecvat,
- Dieta echilibrată, în special legume, cereale integrale, pește, ulei de măsline,
- Stimulare mentală prin învăţarea de lucruri noi, jocuri de strategie,
- Igiena somnului: program de somn regulat,
- Reducerea stresului,
- Renunţarea la consumul exagerat de alcool şi fumat.

Planul de acțiune global al OMS privind răspunsul sănătății publice la demență 2017-2025 a fost adoptat de toate cele 194 statele membre ale OMS în mai 2017 și conține șapte domenii de acțiune: demența ca prioritate de sănătate publică; conștientizarea demenței; reducerea riscurilor; diagnostic, tratament și îngrijire; sprijin pentru persoanele care îngrijesc pacienți cu demență; sisteme de informații pentru cercetare și inovare. Fiecare domeniu de acțiune are obiective pe care statele membre ale OMS ar trebui să le atingă. ADI a publicat o serie de rapoarte privind progresele înregistrate de către statele membre pentru atingerea obiectivelor stabilite în planul de acțiune.

Pentru a facilita monitorizarea planului de acțiune global pentru demență, OMS a dezvoltat Observatorul global pentru demență (GDO), un portal de date care adună date de țară privind 35 de indicatori cheie din cele șapte domenii strategice ale planului de acțiune global. GDO măsoară eforturile de reducere a riscului de demență prin colectarea de informații despre campaniile specifice derulate, precum și includerea cunoștințelor privind reducerea riscului ca o competență de bază în formarea profesioniștilor din domeniul sănătății. GDO urmărește, de asemenea, prevalența factorilor de risc pentru demență.

Creșterea conștientizării cu privire la aceste afecțiuni va determina din ce în ce mai mulți oameni să caute informații, sfaturi și sprijin. Celebrarea Zilei Internaționale de Luptă împotriva maladiei Alzheimer este foarte importantă deoarece are potențialul de a îmbunătăți/crește ratele de diagnosticare, de a încuraja continuarea cercetării, inclusiv în domenii precum reducerea riscurilor, și de a gestiona cererea tot mai mare de acces la tratament și îngrijire.

Creșterea numărului de persoane care trăiesc cu demență subliniază necesitatea eforturilor și politicilor de planificare a sănătății publice, dezvoltarea de strategii solide de reducere a riscurilor, cuprinse în planul național privind demența.

insp.gov.ro

Adresa: str. dr. Leonte Anastasievici nr. 1-3, sector 5, cod poștal 050463, București, România | Telefon secretariat: +4 0213 183 620, +4 0213 183 619
Fax: +4 0213 123 426 | E-mail: directie.generala@insp.gov.ro